

# GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Redakcja i Administracja ul. Piotrkowska Nr. 106.  
Honto czekowe w P. K. O., Łódź, Nr. 61.119

Cena 25 groszy

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71  
nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99  
administracja i ekspedycja 1-99

## Pietas et gravitas

Poszukując najbardziej doskonałej formy ustroju państwowego, musimy pamiętać, że ten ustrój państwa jest najlepszy, który sprzyja wydobyciu z ogółu obywateli największej sumy zbiorowej energii na rzecz siły, bezpieczeństwa i rozwoju państwa.

Najbardziej teoretycznie doskonała forma ustroju państwowego sama przez się nie zapewni państwa siły, bezpieczeństwa i zdolności ekspansywnej, albowiem o sile państwa i jego zdolności do rozwoju i ekspansji decyduje nie tylko forma ustroju, lecz w większej mierze sama

**TREŚĆ ŻYCIA PAŃSTWOWEGO** a ta ostatnia jest rezultatem codziennych prac, trudów i wysiłków całego narodu, twórczego państwa.

Wysokie wartości moralne narodu, dodatnie cechy jego charakteru, znajdując swoje odbicie w organizacji państwa, nadają istotną żywotność i trwałość urządzeniom państwowym.

Jakie cechy charakteru decydują o potędze państwowej narodu?

Stanley Baldwin w swej mowie wygłoszonej w styczniu 1926 r. na zgromadzeniu angielskiego towarzystwa klasycznego, wypowiedział taką uwagę o charakterze rzymskim:

„Według mego zdania osobiłwa i najwięcej uderzająca siła charakteru rzymskiego mieści się w słowach pietas (poczucie obowiązku, miłość rodzinna, serdeczność, przywiązanie podwładnego do zwierzchnika) i gravitas (powaga, stateczność, ważność, siła, wytrwanie). To są właśnie

**PODSTAWY PATRIOTYZMU**, który jedynie mógł dźwignąć ogrom imperjum - patriotyzmu wrodzonego, siły rozpędowej o nieobliczalnej potędze.

Patriotyzm ten był jednak tak wzniosły, że nigdy się nim nie pisywano, nigdy nie szukano zań najmniejszej nagrody, lecz przyjmowano go jako rzecz naturalną, na którą brakło nawet osobnego słowa, aby ją wyrazić. „Czyż gdzieś indziej w świecie starożytnym poza Rzymem byłby Fabrycjusz odmówił przyjęcia jakiegokolwiek nagrody, albo Cyncynatus powrócił do swej zagrody? Powtarzam: charakter oparty na pietas i gravitas ma swe korzenie w prawdzie, i dumą mnie napełnia myśl, że słowo anglika cieszyło się równym poważaniem, jak słowo rzymianina”.

Szukamy obecnie źródeł siły dla naszego młodego państwa w odpo-

wiedniej ustawie konstytucyjnej, nie zapominajmy jednak szukać jednocześnie tej siły w oparciu na szego charakteru narodowego na pietas i gravitas.

Mamy zaś w życiu i działalności Marszałka Józefa Piłsudskiego do skonały wzór tego, jak się przeja-

kierunku Morawicy, Lisowa, Chmielnika, wśród pogłosek o niezliczonym mrowiu kozaków ukrytych po lasach, Piłsudski, w poczuciu odpowiedzialności za swój oddział, musiał przedsięwziąć różne środki zapobiegawcze celem zabezpieczenia swych żołnierzy

tym względem i lekkomyślne marowanie pracy i nerwów żołnierskich dla spokoju pana dowódcy. Dlatego doprawdy rad jestem, że od początku wojny zawsze wychodził zwycięsko z walk z tą pokusą zapobiegania wszystkim możliwym niespodziankom. **ROZSTRZYGA-**

Podczas dalszego odwrotu J. Piłsudski z raportu otrzymanego od szefa sztabu K. Sosnkowskiego do wiedział się o przynaganiu przez komendę austriacką do szybkiego cofania się z ostrzeżeniem, że most w Szczucinie zaraz po przemarszu strzelców musi być zerwany i spalony. W związku z tym raportem znajdujemy w książce J. Piłsudskiego takie słowa:

„Nierozumiałem dla mnie było i to straszenie mnie paleniem mostu w Szczucinie! Przed czem, czy przed kim drżą tam ci, którzy przy moście stoją? Przed kozakami, którzy się w okolicy Pacanowa ukazali? Nie chciałem ustąpić przed głupią trwogą i kazałem wydać żołnierzom obiad. Czyż nie mają oni jeść tylko dlatego, że kogoś tchórz oblatuje!”

W parę miesięcy potem, w końcu listopada 1914 roku, gdy działania wojenne rozwijały się na Podhalu w okolicy Limanowa — Marcinkowice, dowódca całego frontu pod Limanową oddał do dyspozycji J. Piłsudskiego dwóch dzielnych Węgrów, porucznika Besermeny z dwoma karabinami maszynowymi i porucznika Meisnera z czterema górskimi armatami. Gdy się Piłsudski dowiedział, że w nocy w obu przydzielonych oddziałach konie są posiodłane i większość ludzi na nogach, zwołał oficerów na odprawę i poza zwykłymi rozkazami i oceną sytuacji zapowiedział, że „obowiązkiem oficerów nie jest tylko umiejętnie i odważnie prowadzić swych podkomendnych podczas bitwy, lecz i dbać o to, by ich żołnierze byli możliwie silni fizycznie i wypoczęci przed bojem”. Zwróciwszy się zaś do węgierskich oficerów, dodał: „Na noc konie mają być rozsiadane, ludzie, oprócz tych, co mają nocą służbę, powinni spać. Ja odpowiadam za bezpieczeństwo i całość oddziału i proszę panów być spokojnymi o to, że w razie istotnego niebezpieczeństwa będziecie na czas zaalarmowani i uprzedzeni”.

W roku 1920, w najkrytyczniejszym momencie wojny polsko - rosyjskiej, gdy wróg zbliżał się do bram stolicy, na Marszałku Józefie Piłsudskim spoczywało brzemie odpowiedzialności za losy państwa. Nadludzka pracą swego mózgu i nerwów szukał najbardziej celowych posunięć politycznych i strategicznych, szukał dróg zwycięstwa.

(Ciąg dalszy na str. 2 ej)



wia charakter oparty na pietas i gravitas w najtrudniejszych warunkach życia i pracy, a mianowicie w życiu i pracy wojennej. Oto szereg przykładów, które uwypuklają te cechy charakteru J. Piłsudskiego.

We wrześniu 1914 r., podczas ewakuacji Kielc i cofania się w

przed niespodzianym napadem jazdy nieprzyjacielskiej. Z tego powodu znajdujemy w jego książce: „Moje pierwsze boje” takie uwagi: „Każy taki środek opłacić trzeba przecież mniejszą czy większą pracą i wydatkiem nerwowym żołnierza. Widziałem podczas wojny tak często brak oszczędności pod-

**LEM PRAWIE ZAWSZE NA KORZYŚĆ NERWÓW ŻOŁNIERZA, NA NIEKORZYŚĆ SWOICH WŁASNYCH.** Brałem niepokój na siebie i wolałem przeżyć kilka chwil przykrych i denerwujących, niż zrzucić z siebie brzemie tego niepokoju kosztem odpoczynku i spokoju moich żołnierzy”.













### Zarząd Gminy wyzn. żydowskiej m. Łodzi

podaje do wiadomości, że w dniu 25 marca r. b. przekazał Wydziałowi Sekwestracyjnemu do zainkasowania rejestr poborczy na 1928 rok, zawierający płatników z ulic: Al. Kościuszki, Al. 1-go Maja, Brzezińskiej, Juljusza, Ks. Ing. Skorupki, Napórki, Nowej, Nowaka, N. Zarzewskiej, Przędzalnianej, Pustej, Różanej, Targowej, Wodnego Rynku, Zagajnikowej, wobec czego wzywa płatników zalegających w opłacie składki za 1928 rok do niezwłocznego wpłacenia zaległości do kasy Ł. Banku Dyskontowego, Piotrkowska 43.

Ze względu na to, że Magistrat za inkaso składek pobiera 15 proc. sumy jak i 2 proc. w stosunku miesięcznym tytułem kary za zwłokę, w interesie płatników wniesienie zaległej składki bezpośrednio do kasy Banku, jeszcze przed oddaniem rejestru do Magistratu.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku wpłacenia składki.

Łódź, dnia 18 marca 1929 r.

## LECZNICA

### Lekarzy Specjalistów Gabinet Dentystyczny

ul. Piotrkowska 62  
tel. 31-53.

Wszystkie specjalności. Lampy kwarcowe. Elektryzacja. Roentgen. Analizy. Wizyty na miejscu.

Doktor  
**WOŁKOWYSKI**  
CEGIELNIANA 25, TEL. 26-87

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.  
**LECZENIE ŚWIATŁEM**  
(lampą kwarcową)  
Badanie krwi i wydzielin.  
Przyjmuję od 8-10 r. 12-2 i 4-8 pp w niedzielę i święta od 9-1.  
Dla pań od 4 do 5 po poł. oddzielna poczekalnia. 208-d

## Materiały

męskie w najlepszych gatunkach  
damskie płaszcze i kostiumy

## Węsenki

POLECA PO GENACH UMIARKOWANYCH



SPECJALNOŚĆ:  
**Wyroby Fabryki Leonharda**

## „ZACHEŃTA”

ul. Zgierska 26, przy Placu Kościelnym

Dziś i dni następnych!

## TAJNY KURJER

Wstrząsający dramat. W rolach głównych:  
**IWAN MOZZUCHIN i LILI DAGOVER**

Początek w dniu powszednim o godz. 4-ej, soboty, niedzielę i święta o 12-ej.

Na pierwszy seans ceny miejsc 50 gr. i 1 zł.

Następny program: **TAŃCZĄCY WIEDŃ**  
W rolach głównych: **LYA MARA i BEN LYON.**



## ROWERY

Zawadzkiego, Kamińskiego i innych oraz różnych marek za granicznych nabyć można najtaniej i najdogodniej w fabrycznym składzie „Dobropol” Łódź, Piotrkowska 73 w podwórzu tel. 58-61.

Dr. med.  
**Silberstrom**

Zielona 11.  
Choroby skórne i weneryczne.  
Usuwanie szpecycywnych włosów elektryczną. Leczenie Lampą Kwarcową  
Przyjmuję od 4 do 8 p.p.  
Panie od 4-5  
Niedziela od 9-1 dla niezamożnych ceny lecznic.

## Puder Coty'ego zł. 3.20

Na nadchodzące święta!  
Perfumerja **J. DRUKER**, Zawadzka № 11 poleca:  
Bogaty wybór artykułów kosmetycznych po cenie najprzystępniejszej.  
UWAGA: Dla pp. Urzędników państwowych i komunalnych specjalny rabat. 461-d



NA SEZON WIOSENNY! Eleganckie palta damskie w wielkim wyborze według najnowszych fasonów poleca na spłaty miesięczne i tygodniowe 390  
Magazyn wykwintnej konfekcji damskiej  
**L. GLIKSMAN**, Główna № 1.

## DRZEWKA OWCOWE PARKOWE ROZE

krzewy i inne poleca w wielkim wyborze  
**Zakład Ogrodniczy**  
**JERZEGO KOŁACZKOWSKIEGO**  
Piotrkowska 241

## KINO SPÓŁDZIELNIA

ul. Sienkiewicza 40, Tel. 41-22  
Od poniedziałku dnia 18 do niedzieli dnia 24-go marca 1929 r. w.  
Monumentalny film o niewidzianej dotąd precyzji zdjęć!  
**„TITANIC”**  
(Miasto Marzeń)  
Reżyserja znakom. Allan Dwana.  
W rolach głównych: **VIRGINIA VALLI i GEORGE O'BRIEN.**

NASILEPNY PROGRAM:  
**„W Wirze Paryża”**  
W rolach głównych  
**Lil Dagover i Gaston Jaquet**

Początek seansów w dni powszednie z wyjątkiem sobót, o g. 4 p. p. zaś w soboty, niedziele i święta o g. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10. Na 1-szy seans - ceny miejsc niższe.



## Dwóch inteligentnych

przystojnych, młodych panów, mających szerokie znajomości w sferach handlowych poszukują aktywnych ewtl. inkasa w poważniejszej w firmie.  
Łaskawe oferty sub. „Eloquentia” upraszamy skadać do admin. nin. pisma.

## Dobrze prosperująca Garbarnia

obecnie czynna z urzędzeniem i koncesją, z powodu wyjazdu natchmiast do wydzierżawienia.  
Reflektanci zechcą złożyć oferty sub. „Skóra” do adm. nin. pisma.

## Pokoju

umeblowanego z oddzielnym wejściem poszukuje małżeństwo w śródmieściu lub w pobliżu. Oferty do admin. „Głosu” pod „Pokój”.

## Zęby Sztuczne

na dogodnych warunkach. Gwarancja za dobry materiał i solidne wykonanie Laboratorium zębów sztucznych **Piotrkowska 99.**

## OGŁOSZENIA DROBNE

**PRZYJME**  
dwóch panów (izr.) na mieszkanie. Wiadomość w adm. „Głosu Polskiego”, Piotrkowska 106. 519-d

**PRZYJME**  
dwóch panów na mieszkanie Konstantynowska 36, 1. p., front, m. 3. 416-d

**POSZUKUJE SIĘ**  
nauczyciela (ki) do początków języka czeskiego. Oferty skierować do redakcji sub. „E. R.” 495-n

**POSZUKIWANI**  
czeladnicy szewscy na szpil kowe sandalki. Zgłaszać się do Wytówni Obuwia — Alfons Lisowski, Łódź, Piotrkowska 105. Tel. 16-01 528-d

**POTRZEBNE**  
zdolne manicurzystki do zakładu fryzjerskiego przy ul. Piotrkowska № 103.

**POTRZEBNE**  
duże kompletnie zdolne panny i uczennice do pracowni sukien. Andrzejka 4 440-d

**MATRYMONIALNE**  
Szybkie pośrednictwo. Warszawa, Tłomackie 2 m. 17, telefon 302-49. Skrzynka pocztowa 574. Przyjmuje od 20 marca do 25 b. m. za uprzednim wykupieniem numeru. Dyskrecja zapewniona. Adres: Łódź, o Sierpnia 10 m. 17, tel. 73-43. 477-n

**CUKIERNIK**  
poszukuje kondycji siła pierwszorzędną ul. Piotrkowska 81, III p., lewa oficyna u p. Gilles. 530-d

**DYWANY**  
reperuje, Tkalinia sztuczna, Piotrkowska № 92. 215-d

**GIMNAZJUM**  
J. ABA, Zielona № 10, komunikuje że, skradziono następujące przedmioty: dolarówkę № 593, 581; weksel na 60 zł. platny 15.III, wystawca Dajtszman; weksel na 50 zł. wystawca Rytterpand platny 16.III na zlecenie H. Erdberga; weksel protestowany wystawca Jan Piędel platny 23.II w Jerzowie i okrągłą pieczęć szkolną. Ostrzega się przed nabyciem tych skradzionych rzeczy. 529-d

**ZYCIE PŁCIOWE!**  
Dziesięć cennych i pożytecznych książek tylko za pięć złotych. Dr. Mueller. „Najnowszy lekarz domowy”, Dr. Braun: „Samogwałt u mężczyzn i kobiet”, Dr. Geisen: „Hygiene młodych mężczyzn”, Dr. Surbled: „Sekretne sposoby małżeńskie”, Dr. Korabiewicz: „Choroby weneryczne, uleczalność syfilisu”. Jeszcze pięć innych ciekawych i pożytecznych książek, tylko pięć złotych. Wysyłamy za gotówkę lub za liczką pocztową. Na wydatki załączyc jeden złoty 50 gr. (można znaczki pocztowe). Warszawa, Redakcja „Świt”, Nowowiejska 32. 373-d

**PORADNIA WENEROLOGICZNA**  
Lekarzy - specjalistów  
**ZAWADZKA 1**  
czynna od 8 rano do 9 wiecz. 11-12 ) przyjmuje 2-3 ) kobieta-lekarz w niedzielę i święta od 9-2 pp. leczenie chorób wenerycznych, moczopłciowych i skórnych.  
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.  
Konsultacje z neurologiem i urologiem.  
Gabinet. Swiatło leczniczy Kosmetyka lekarska. Oddzielna poczekalnia dla Kobiet  
**PORADA 3 ZŁ.** 209-d

Dr. med.  
**Dr. NEUMARK**  
ul. Moniuszki 5, tel. 70-50  
choroby skórne i weneryczne naswietlanie lampą kwarcową **leczenie zylaków.** 70-10  
Godz. przyjęć 11-2, 5-8, panie 5-9

**NASIONA** warzywne, kwiatowe i pastewne polecane renomowany handel nasion  
**Roman Saurer**  
Łódź, ul. Konstantynowska № 19  
Tel. 28-19  
Największy i najsolidniejszy handel nasion województwa Łódzkiego.

41 **Na raty** 41  
**BIELIZNĘ** dzienną i nocną **MĘSKĄ** poleca **PRACOWNIA I. WOROBEJCZYK**, ul. Kamińska o 41 w podwórzu, lewa oficyna II p. solidnie

**Okazyjnie sprzedam 2 morgi zagaju** nadające się na budowę letniska. Bliższych szczegółów dowiedzieć się można ul. Przejazd Nr. 47 m. 23, II p. fr. 509

## Prenumerata

miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłanie — 40 groszy; z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50; zagranicą — zł. 10.—

Wydawca: Tow. Wydawniczo-Prasowe, Sp. z o. o.

Drukarnia „Głosu Polskiego”, Łódź, ul. Piotrkowska 86.

Redaktor: Hipolit L. Piątkowski